

**รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**
**THE ADMINISTRATION MODEL FOR ENHANCING MAINSTREAMING
STANDARD OF INCLUSIVE SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC
EDUCATION COMMISSION**

ศานติกรดี วงศ์เขียว^{1*} และอนุชา กอนพวง²
Santikorn Wongkaew^{1*} and Anucha Kornpuang²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

^{1,2}Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: santikorn_tings@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาประยุกต์ (Research and Development Applied) มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวมโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้ร่วมที่มีการปฏิบัติดี (Good Practice) โดยการศึกษาพหุกรณี (Multi-Case Studies) จำนวน 5 โรงเรียน และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน 2) การสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 12 คน และ 3) การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร เพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวมโดยการสำรวจความคิดเห็น (Survey Research) ของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 381 โรงเรียน สัมภาษณ์ (Interview) และสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 7 โรงเรียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย เครือข่ายภายในและเครือข่ายภายนอก 2) กระบวนการ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การส่งเสริมสนับสนุน การประสานงาน การควบคุม และการรายงานผล 3) ผลผลิต ประกอบด้วย มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม และ มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย เงื่อนไขภายในและเงื่อนไขภายนอก

2. รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหาร มาตรฐานการเรียนรู้ร่วม โรงเรียนเรียนรวม

Abstract

The research, characterized as an applied research and development, aimed at developing the administration model for enhancing mainstreaming standard of inclusive school under the Office of the Basic Education Commission. The research procedure followed 3 steps. 1) Studying problems and ways to solve the model for enhancing mainstreaming standard of inclusive schools under the Office of the Basic Education commission by interviewing 3 school directors of best practiced school in the inclusive school and 5 education experts. 2) Constructing a draft the model for enhancing mainstreaming standard of the inclusive school by using connoisseurship group discussion of 12 education professors. 3) Evaluating the proposed model for enhancing mainstreaming standard of inclusive school by a survey of 381 school directors' opinion concerning the feasibility and the utility of the proposed model including a focus group of 7 school directors. Statistics for data analysis employed mean average and the standard deviation.

The findings of the research were:

1. There were 4 components of the administration model for enhancing mainstreaming standard of inclusive schools under the Office of the Basic Education commission: 1) Input component, consisting of both internal and external networks. 2) Process component, consisting of planning, organizing, supporting, coordinating, controlling and reporting. 3) Product component consisting of learner standard, teaching and learning standard, inclusive learning standard and learning community standard. 4) Conditions for success, consisting of internal and external conditions.
2. The administration model for enhancing mainstreaming standard of inclusive schools was rated at the high level of feasibility and at the highest level of utility.

Keywords: Administration Model, Mainstreaming Standard, Inclusive Schools

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาในมาตรา 10 วรรคสองและวรรคสามกล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมการสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคล และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 5 คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา ดังนี้ 1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการตลอดชีวิตพร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 2) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบทางการศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษ และ 3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา

จากแนวนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการสู่การปฏิบัติ พบว่า ปีการศึกษา 2547 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีนโยบายให้สถานศึกษาจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในรูปแบบการเรียนรู้ร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (Student-Environment-Activities-Tools: SEAT) และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – based Management: SBM) โดยใช้วิธีการสร้างและพัฒนาสถานศึกษาแกนนำการจัดการเรียนรู้ร่วมและโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่แปลงแนวนโยบายสู่การปฏิบัติแต่ก็พบปัญหาอุปสรรคและจุดอ่อน (Weaknesses) จากการดำเนินงานอยู่หลายประการที่สำคัญ (Ministry of Education, 2012, pp.16-18) ดังนี้ 1) กระทรวงศึกษาธิการมีการปรับเปลี่ยนตามนโยบายของรัฐบาลที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ 2) การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ทิศทาง เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาทุกระดับขาดการเชื่อมโยงระหว่างกัน 3) สถานศึกษาส่วนใหญ่ ยังไม่ได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 4) ขาดบุคลากรมีความรู้ ความชำนาญ และทักษะการสอนในกลุ่มสาระวิชาที่ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะความพิการ 5) ผู้บริหารบางส่วนไม่ตระหนักถึงสิทธิและโอกาสทางการศึกษาของคนพิการและระบบการบริหารจัดการศึกษาสำหรับคนพิการขาดเอกภาพ 6) สภาพแวดล้อมทางกายภาพในสถานศึกษาไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ซึ่งปัญหายังสอดคล้องกับรายงานผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Special Education Bureau, 2014, pp.142-151) โดยสรุป ดังนี้ 1) การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ในแผนพัฒนาการจัดการเรียนรวมและแผนปฏิบัติการการจัดการเรียนรวมบางส่วนที่อยู่ในระหว่างดำเนินการจัดทำและปรับปรุง 2) การจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดการเรียนรวม บางโรงเรียนกำลังดำเนินการ 3) บางโรงเรียนไม่มีการปรับเปลี่ยนสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรวม 4) การนิเทศ ติดตาม การดำเนินการจัดการเรียนรวม บางแห่งยังไม่มีมีการดำเนินการที่จริงจัง และต่อเนื่อง 5) ครูไม่เข้าใจกระบวนการคัดกรองนักเรียนส่งผลต่อการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) และการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) 6) การจัดหาและหรือจัดทำสื่อ นวัตกรรม เทคนิคการสอนที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรวมไม่เพียงพอ 7) ครูบางรายยังมีการวัดและประเมินผลนักเรียนเรียนรวมกับเหมือนเด็กปกติ และ 8) การวิจัยแต่ยังไม่เต็มรูปแบบและไม่ครอบคลุมทุกประเภทความพิการบางแห่งไม่มีการจัดการวิจัยเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวม

ถึงแม้แนวนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่พยายามขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม และโรงเรียนปกติที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษาและทุกระดับการศึกษาให้มีความเป็นเอกภาพ มีมาตรฐานเดียวกันโดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายใน พ.ศ. 2555 เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเป็นการยกระดับคุณภาพผู้เรียน คุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอน คุณภาพด้านการบริหารจัดการเรียนรวมและคุณภาพด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา อีกทั้งเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาให้มีความเป็นเอกภาพ มีมาตรฐานเดียวกัน เป็นเครื่องสนับสนุนให้ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization) (2011, pp.3-4) กล่าวไว้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาปกติที่ต้องการดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการควบคุมดูแลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ มีการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อ

นำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ด้วยเหตุนี้ระบบประกันคุณภาพภายในจึงต้องดูแลทั้งปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Output/Outcome) นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางการติดตามตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษาในการดำเนินงานและพัฒนาให้บรรลุผลตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสมดังเจตนารมณ์ในการจัดการศึกษาเพื่อเด็กพิการ (Office of the Basic Education Commission, 2013) ยังพบปัญหาการดำเนินงานหลายประการดังที่กล่าวมาข้างต้นก่อกวนการขาดแนวทางที่จะนำนโยบายสู่การปฏิบัติในเรื่องมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายใน ทำให้ผู้วิจัยตั้งคำถามสำคัญที่ต้องการค้นหาคำตอบ ก็คือ “สถานศึกษาที่มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ควรมีรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมอย่างไร”

คำถามหลักและเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นมูลเหตุให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

จุดมุ่งหมายหลัก

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมายเฉพาะ

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยโดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็น 2 กลุ่มโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้ กลุ่มที่ 1 โรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้ร่วมที่มีการปฏิบัติดี (Good Practice) เป็นการศึกษาพหุกรณี (Multi-Case Studies) โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและการสัมภาษณ์กลุ่มครูที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานนักเรียนเรียนรวม ซึ่งแบ่งตามสังกัด สังกัดละ 1 โรงเรียน จำนวน 3 โรงเรียน และกลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การยกร่างรูปแบบการบริหารส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม ผู้วิจัยนำข้อมูลสภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 และการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีและเอกสารประกอบการยกร่างรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม จากนั้นจึงเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและทำการปรับปรุง

ตอนที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษเพื่อเข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 12 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อเสนอแนะต่างๆ จากผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาค้นพบ (Consensus) และปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แหล่งข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 การศึกษาเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความพร้อมด้านประสบการณ์และที่มีความพร้อมด้านปัจจัยการบริหารจำนวนทั้งสิ้น 381 โรงเรียน

กลุ่มที่ 2 การศึกษาเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วมโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และในสังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษที่เป็น รวมทั้งสิ้น 7 โรงเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ (Interview) และสนทนากลุ่ม (Focus Group)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งออกเป็น 4 ด้านตามมาตรฐาน การเรียนรวม ดังนี้

1.1 ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

1.1.1 สภาพปัญหา สรุปได้ดังนี้ 1) ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการคัดกรองและคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 2) ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาพิเศษ และ 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามการพัฒนาคุณภาพตามแผน การจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

1.1.2 แนวทางในการแก้ปัญหา สรุปได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ สร้างเจตคติและสร้างความเข้าใจในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและสร้างขวัญและกำลังใจ 2) พัฒนาตนเองและครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ 3) ผู้ปกครองต้องยอมรับลูกเป็นเด็กพิการเพื่อสร้าง ความร่วมมือกับโรงเรียน และ 4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องเข้ามามีนิเทศติดตาม

1.2 ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านการเรียนการสอน

1.2.1 สภาพปัญหา สรุปได้ดังนี้ 1) ครูไม่เข้าใจปัญหาเด็กพิการ การเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การจัดการกระบวนการเรียนการสอนทำสื่อการเรียนการสอน และใช้เกณฑ์การตัดสินและการวัดประเมินผลเหมือนเด็กปกติ 2) ครูไม่เข้าใจกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาเด็กพิการ 3) ผู้บริหารไม่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลสำหรับเด็กพิการจึงไม่สามารถไปนิเทศและแนะนำครู และไม่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับเด็กพิการ 4) โรงเรียนยังจัดการศึกษาแบบเรียนรวมไม่เป็นไปตามเป้าหมายตามนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และ 5) ขาดแคลนสื่อการเรียนรู้ทั้งสื่อเอกสารหรือสื่อเทคโนโลยี

1.2.2 แนวทางในการแก้ปัญหา สรุปได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการต้องสร้างเจตคติที่ดีในการปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม 2) ผู้บริหารต้องส่งเสริมการ

อบรมพัฒนาครูด้านการเรียนการสอน การสร้างและการใช้สื่อวัตกรรมการวัดประเมินผลในการจัดการศึกษา แบบเรียนรวม 3) ผู้บริหารและครูต้องส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนปกติมีโอกาสช่วยเหลือนักเรียนพิการ 4) สร้างขวัญกำลังใจและการให้รางวัลต้องให้จากรากฐานของการทำงานอย่างแท้จริง 5) ผู้บริหารต้องส่งเสริมการทำวิจัยกรณีศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนพิการเรียนรวม โดยวิจัยต้องส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา 6) ผู้บริหารและครูต้องมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายในการจัดการศึกษาและ 7) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่เข้าไปส่งเสริมสนับสนุนและนิเทศการศึกษา

1.3 ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนรวม

1.3.1 สภาพปัญหา สรุปได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารไม่มีวิสัยทัศน์ ขาดประสบการณ์ในการบริหาร ไม่ให้ความสำคัญในการพัฒนานักเรียนพิการเรียนรวมและยับยั้งทำให้การวางแผนขาดความต่อเนื่อง 2) ผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในการนำโครงสร้างซีทและการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 3) โรงเรียนไม่แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการเรียนรวมและไม่มีผู้ที่มีความรู้เฉพาะทางเข้ามีส่วนร่วมในการประเมิน 4) โรงเรียนไม่ได้จัดทำแผนปฏิบัติการเรียนรวมและไม่มีกระบวนการเปลี่ยนผ่าน (Transition) และ 5) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่ให้ความสำคัญในการนิเทศติดตามและประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรวม

1.3.2 แนวทางในการแก้ปัญหา สรุปได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์มีแนวปฏิบัติและนโยบายที่ชัดเจน และมีจิตใจเอื้ออาทรต่อเด็กพิการสร้างทัศนคติให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 2) การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของเครือข่ายอย่างหลากหลายและโรงเรียนต้องมีหน่วยบริการทางวิชาการ (SSSU: Student Support Services Unit) 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดโครงสร้างงานเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ มีศึกษานิเทศก์ที่วุฒิทางการศึกษาพิเศษมีการนิเทศติดตามและประเมินผล สร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้บริหารและการเชิดชูเกียรติครูและ 4) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องจัดสรรอัตราค่าจ้างเกี่ยวกับศึกษานิเทศก์และครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการสอบคัดเลือกเข้าสู่ตำแหน่งและการอบรมเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหาร ควรมีเรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอีกทั้งหลักสูตรสาขาการบริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษาควรมีวิชาการศึกษาพิเศษ

1.4 ด้านที่ 4 มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

1.4.1 สภาพปัญหา สรุปได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารไม่สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และเครือข่ายทางการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน 2) โรงเรียนไม่มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการสำหรับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมทั้งภายในและภายนอก และ 3) การจัดการความรู้เรื่องการจัดการศึกษาพิเศษยังไม่กว้างขวางทุกพื้นที่และศูนย์การเรียนรู้สำหรับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมไม่ครอบคลุมทุกอำเภอ

1.4.2 แนวทางในการแก้ปัญหา สรุปได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารต้องสร้างเครือข่ายชุมชนเครือข่ายโรงเรียนเรียนรวมและเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดตั้งศูนย์บริการทางวิชาการ (SSSU: Student Support Services Unit) 2) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างหลากหลายเช่น เวทีทางวิชาการทางสื่อสังคมออนไลน์มากขึ้น เช่น เฟสบุ๊ก (Facebook) และ ไลน์ (Line) เป็นต้น 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและศูนย์การศึกษาพิเศษควรจัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรวมของโรงเรียนเรียนรวมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เครือข่าย ประกอบด้วย เครือข่ายภายใน ได้แก่ องค์คณะบุคคล คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารจัดการเรียนรวม คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนและคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในในการจัดการเรียนรวม และเครือข่ายภายนอก ได้แก่ เครือข่ายชุมชน เครือข่ายโรงเรียนเรียนรวม และเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) คุณลักษณะและบทบาท ผู้ที่เกี่ยวข้องของผู้อำนวยการโรงเรียนครูผู้ปกครองและนักเรียนปกติ และ 3) สภาพแวดล้อม ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา และศูนย์สื่อและการบริการทางวิชาการ

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process) ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การส่งเสริมสนับสนุน (Supporting) 4) การประสานงาน (Coordinating) 5) การควบคุม (Controlling) และ 6) การรายงานผล (Reporting)

องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต (Outputs) ประกอบด้วย 4 ด้าน 4 มาตรฐาน ได้แก่ 1) ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนรวมมาตรฐานที่ และ 4) ด้านที่ 4 มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย 2 เงื่อนไข ได้แก่ 1) เงื่อนไขภายใน ประกอบด้วย ผู้บริหาร เช่น มีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม บริหารจัดการหน่วยบริการทางวิชาการ (SSSU : Student Support Services Unit) คำนึงถึงความสำคัญของบุคลากร กระบวนการบริหาร สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ อุปกรณ์ และสภาพแวดล้อมห้องเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ส่งเสริมสนับสนุนให้ความร่วมมือกันภายในสถานศึกษา รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนรอบๆ สถานศึกษา และสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จผู้บริหารต้องให้ชุมชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายภายนอกทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เป็นต้น ครู เช่น มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนรวมและการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายภายนอกทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเรียนรวม เป็นต้น และนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น ต้องได้รับการประเมินจากแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะทาง มีการสอนเสริมเด็กโดยสอดคล้องกับแผนการสอนเฉพาะบุคคลให้สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือ สนับสนุนด้านงบประมาณ สื่ออำนวยความสะดวก และสื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาอย่างเพียงพอ เป็นต้น และ 2) เงื่อนไขภายนอก ประกอบด้วย ผู้ปกครอง เช่น ส่งเสริมสนับสนุนให้ความร่วมมือกันในการจัดการศึกษาเรียนรวมในสถานศึกษา เล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเรียนรวม เป็นต้น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษามีการบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวมให้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการอบรมผู้บริหารก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง สำนักงานรับรองรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ควรมีมาตรฐานการเรียนรวมมากำหนดเป็นตัวบ่งชี้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดโครงสร้างงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและต้องมีศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาพิเศษ และคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่ควรสนับสนุนตั้งแต่ระยะแรก โดยจัดหาผู้เชี่ยวชาญ ศึกษานิเทศก์ บุคลากรทางด้านการศึกษาพิเศษ เพื่อให้คำปรึกษาและสนับสนุนการจัดการศึกษา เป็นต้น

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

3.1 ผลจากการสำรวจความคิดเห็น (Survey Research) ของผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่ารูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกผลการประเมินทั้ง 4 องค์ประกอบ พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 องค์ประกอบ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 องค์ประกอบ

3.2 ผลจากการสัมภาษณ์ (Interview) และสนทนากลุ่ม (Focus Group) ของผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นพ้องกันทั้ง 7 คนต่อรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสรุป ดังนี้ 1) ด้านความเป็นไปได้ สรุปได้ว่า องค์คณะบุคคลและเครือข่ายในการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกจะช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ และรูปแบบการบริหารจัดการ 6 ขั้นตอน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการของโรงเรียนเรียนรวมให้บรรลุตามในการส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม 2) ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนต้องมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของเครือข่าย โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจึงจะสามารถจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวมมีประสิทธิภาพตามบริบทของสถานศึกษาและกระบวนการของรูปแบบทั้ง 6 ขั้นตอน ผู้บริหารสามารถนำไปประยุกต์ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) คุณลักษณะและบทบาทผู้ที่เกี่ยวข้องผู้บริหารสามารถนำไปสร้างความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของครูนักเรียนปกติ และผู้ปกครองในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน

อภิปรายผล

ส่วนที่ 1 สภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายผลสภาพปัญหาในการแก้ปัญหาเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนซึ่งปัญหาส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับ Pongprayoon (2009) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียน ร่วมตามโครงสร้างซีที (SEAT Framework) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 มีผลการวิจัยสอดคล้องกับ Kuljek (2010) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีที (SEAT Framework) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ พบว่า ด้านนักเรียนพบปัญหาการดำเนินงาน คือ แบบคัดกรองนักเรียนไม่มีความชัดเจนทำให้เกิดความสับสนในการคัดกรองเด็กไม่มีแพทย์เฉพาะทางในการคัดแยกและให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละประเภท และยังมีปัญหาเพิ่มเติม พบว่า ครูขาดความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP)

2. ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านการเรียนการสอน ครูเป็นส่วนใหญ่ไม่เข้าใจปัญหาเด็กพิการ การเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อรับอุปถัมภ์ ไม่เข้าใจการจัดกระบวนการเรียนการสอน ไม่สามารถทำสื่อใช้เกณฑ์การตัดสินและการวัดประเมินผลเหมือนเด็กปกติและไม่ทำวิจัยสำหรับเด็กพิการ ผู้บริหารไม่เปิดโอกาสไม่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Special Education Bureau, 2014, pp.142-151) พบว่า การจัดหาและหรือจัดทำ สื่อ นวัตกรรม เทคนิคการสอนที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรวม แต่ก็ยังไม่เพียงพอครูขาดเทคนิคการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคนิคการสอนครูบางวิชายังมีการวัดและประเมินผลนักเรียนเรียนรวมกับปกติเหมือนกันและการวิจัยแต่ยังไม่เต็มรูปแบบ และไม่ครอบคลุมทุกประเภทความพิการบางแห่งไม่มีการจัดการวิจัยเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวม

3. ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมผู้บริหารไม่มีวิสัยทัศน์ขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการบริหารตามแนวคิดการจัดการศึกษาพิเศษการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการเรียนร่วมไม่ประเมินตามสภาพจริง ไม่แต่งตั้งคณะกรรมการและไม่มีผู้ที่มีความรู้เฉพาะทางเข้าร่วมในการประเมินไม่ได้จัดทำแผนปฏิบัติการเรียนร่วม และไม่มีกระบวนการเปลี่ยนผ่าน (Transition) สอดคล้องกับปัญหาอุปสรรคและจุดอ่อน (Weaknesses) ของ Ministry of Education (2012, pp.16-18) พบว่า ผู้บริหารหน่วยงานบางส่วนไม่ตระหนักถึงสิทธิและโอกาสทางการศึกษาของคนพิการระบบการบริหารจัดการศึกษาสำหรับคนพิการขาดเอกภาพ และสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการยังขาดการวางระบบการประกันคุณภาพภายในที่ดี

4. ด้านที่ 4 มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ผู้บริหารบางคนไม่สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ไม่สร้างเครือข่ายทางการศึกษาและไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาอุปสรรคและจุดอ่อน (Weaknesses) ของ Ministry of Education (2012, pp.16-18) และผลการวิจัยของ Pongprayoon (2009) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพในสถานศึกษาไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการการดำเนินงานต่ำสุด คือ การปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของนักเรียนแต่ละประเภท

สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนเรียนรวมผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายผล ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำปรับเจตคติการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการทั้งครู นักเรียนปกติ และผู้ปกครอง สร้างขวัญและกำลังใจและพัฒนาตนเองและครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Thamponpisai (2013) ได้ทำวิจัยเรื่องสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี พบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ สร้างความตระหนัก สร้างเจตคติที่ดีให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในโรงเรียนในการปฏิบัติงานด้านการเรียนร่วม และควรสร้างความสัมพันธ์และพบปะผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อความร่วมมือในการช่วยเหลือ ดูแลบุตรหลานที่มีความต้องการพิเศษ

2. ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านการเรียนการสอนส่งเสริมพัฒนาครูด้านการเรียนการสอน การสร้างเจตคติที่ดีในการปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมด้านการเรียนการสอน ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนปกติมีจิตอาสาช่วยเหลือนักเรียนพิการ ส่งเสริมการสร้างและการใช้สื่อ นวัตกรรม ทั้งสื่อเอกสารและสื่อเทคโนโลยีและการวัดประเมินผล ทำวิจัยกรณีศึกษาในการพัฒนาเด็กพิการและผู้บริหารและครูสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Chonlatanon (2003, pp.1-2)

การบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) กล่าวว่าการเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไปโดยการให้ข้อมูลเพื่อให้นักเรียนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจเกิดการยอมรับและสามารถช่วยเหลือเบื้องต้นและปฏิบัติต่อนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องอย่างถาวรและเท่าที่จำเป็นและสอดคล้องกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) พบว่า เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการบริหารตัดสินใจและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนรวม พบว่า ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ มีแนวปฏิบัติและนโยบายที่ชัดเจน และมีจิตใจเอื้ออาทรต่อเด็กพิการ สร้างทัศนคติให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ประสานงานการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางการศึกษาทั้งเครือข่ายชุมชนเครือข่ายโรงเรียนและเครือข่ายหน่วยงานต่าง ๆ และโรงเรียนต้องมีหน่วยบริการทางวิชาการ (SSSU: Student Support Services Unit) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดโครงสร้างงานเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ มีศึกษานิเทศก์ที่วุฒิทางการศึกษาพิเศษและต้องอบรมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้กับผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแนวคิดของ Chonlatanon (2003, pp.1-2) การบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework)กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารจะเป็นผู้ที่สำคัญอยู่ในโรงเรียนที่จะเป็นผู้นำและสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง คณะกรรมการจัดการเรียนรวมประจำโรงเรียนซึ่งควรประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครูทั่วไป ครูการศึกษาพิเศษ พ่อแม่ผู้ปกครองและบุคลากรภายนอก และแนวคิดของ Office of the Basic Education Commission (2007, pp.153-159) พบว่า โรงเรียนมีความเข้มแข็งในการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยการสนับสนุนจากศูนย์การศึกษาพิเศษและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนความร่วมมือจากผู้ปกครอง อาสาสมัคร นักวิชาชีพและเครือข่ายพัฒนาเด็กพิการคณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุนบุคลากรในการจัดการศึกษาและบริการที่จำเป็นให้กับเด็กและเยาวชนพิการและการสนับสนุนให้ครูอัตราจ้างได้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยให้สามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่สอนเด็กและเยาวชนพิการได้ในระยะยาว

4. ด้านที่ 4 มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารควรเข้าไปสร้างเครือข่ายจัดตั้งศูนย์บริการทางวิชาการ (SSSU: Student Support Services Unit) ในโรงเรียนและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างหลากหลาย เช่น เว็บไซต์ทางวิชาการทางสื่อสังคมออนไลน์มากขึ้น เช่น เฟสบุ๊ค (Facebook) และไลน์ (Line) เป็นต้นซึ่งการสร้างเครือข่ายมีความสอดคล้องกับการจัดการศึกษาพิเศษในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่น พบว่า มีโครงการที่ให้ความสำคัญในการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรที่จัดการศึกษาพิเศษกับครอบครัวและชุมชนตลอดจนประสานงานหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (Office of the Basic Education Commission, 2007) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Special Education Bureau (2012, pp.105-111) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของเครือข่ายที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรวม โรงเรียนจัดการเรียนรวมควรผสมผสานเป้าหมายของการจัดการศึกษาทั่วไปและการศึกษาพิเศษมีการทำงานในลักษณะ ร่วมมือกันระหว่างบุคคล หน่วยงาน ที่มีความมุ่งหวังจะเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาเพื่อเข้าสู่การเรียนรวม ควรมีการสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนและเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในโรงเรียนจัดการเรียนรวม

ส่วนที่ 2 รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรวมของโรงเรียนเรียนรวมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย 1) เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายภายในประกอบด้วย องค์คณะบุคคล คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารจัดการเรียนรวม

คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน และคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในการจัดการเรียนรวม และเครือข่ายภายนอก ประกอบด้วย เครือข่ายชุมชน เครือข่ายโรงเรียนเรียนรวม และเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Special Education Bureau (2012, pp.105-111) ได้สรุปแนวคิดไว้ว่าการมีส่วนร่วมของเครือข่ายที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรวม ควรผสมผสานเป้าหมายของการจัดการศึกษาทั่วไปและการศึกษาพิเศษ มีการทำงานในลักษณะร่วมมือกันระหว่าง บุคคล หน่วยงาน ที่มีความมุ่งหวังจะเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาเพื่อเข้าสู่การเรียนรวม ควรมีการสร้างเครือข่าย เพื่อสนับสนุนและเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในโรงเรียนจัดการเรียนรวมให้มีศักยภาพ ทั้งนี้องค์คณะบุคคล ต้องมีการกำหนดโครงสร้างจำนวน องค์ประกอบ วาระและการพ้นจากตำแหน่ง และบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการนั้นย่อมแตกต่างกันไปของแต่ละองค์คณะบุคคลโดยต้องสอดคล้องกับโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของ สถานศึกษา การให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุน ส่งเสริมการบริหารจัดการแก่ผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Kornpuang (2012, p.112); Nopparak, et al. (2012, p.9) ได้ระบุไว้ว่า การบริหารในองค์คณะบุคคลที่มีการ ปฏิบัติของต่างประเทศให้ความสำคัญเป็นอย่างมากกับการกำหนดคุณสมบัติของบุคคล โดยเน้นโครงสร้างการ กระจายอำนาจทางการศึกษาที่สอดคล้องกับโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา คณะกรรมการมีที่มาและ อำนาจหน้าที่ต่างกันจึงทำให้การปฏิบัติหน้าที่ต่างกรรมต่างวาระ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ในการให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุน ส่งเสริม การบริหารจัดการแก่ผู้บริหาร 2) คุณลักษณะและบทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียนปกติ ผู้บริหารสามารถนำไปสร้างความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของครูนักเรียนปกติและ ผู้ปกครองในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนปัจจัยสำคัญอีกประการที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการเรียนรวมหากทุกคนรู้บทบาทและหน้าที่ของตนและลงสู่การปฏิบัติจริงย่อมส่งผลให้เกิดผล ผลิตและผู้บริหารสามารถบริหารจัดการเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และ 3) สภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ต้องมีการพัฒนาให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการอยู่อาศัยของ ผู้เรียนสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา ซึ่งมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาการของผู้เรียนและศูนย์สื่อและการบริการ ทางวิชาการซึ่งเป็นศูนย์ที่คอยสนับสนุนและส่งเสริมด้านสื่อการเรียนรู้ที่มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ง่ายขึ้น

2. กระบวนการ (Process) ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การส่งเสริมสนับสนุน (Supporting) การประสานงาน (Coordinating) การควบคุม (Controlling) และการ รายงานผล (Reporting) ซึ่งเป็นงานในหน้าที่ของผู้บริหารในองค์การราชการโดยทั่วไป ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบังคับบัญชา (Staffing) การควบคุมงาน (Directing) การ ประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) (Sanguannam, 2010, pp.34-39) ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Juran and Gryna (1993, p.565); Vroman and Luchsinger (1994, p.189); Cuttance (1993, pp.8 –9) ได้มุ่งเน้นการวางแผนการควบคุมคุณภาพและการปรับปรุงคุณภาพ ซึ่งเป็นระบบการเปรียบเทียบผลผลิตกับมาตรฐานประกันผลผลิต กระบวนการผลิต และการบริหารคุณภาพทั่วทั้ง องค์การ (Total Quality Management: TQM)

3. ผลผลิต (Outputs) ผู้วิจัยได้นำมาตรฐานการเรียนรวม เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปี พ.ศ. 2555 เป็นเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรวมดังเจตนารมณ์ของกฎหมายและนโยบาย ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ประกอบด้วย ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านที่ 2 มาตรฐานด้าน การจัดการเรียนการสอน ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนรวม และด้านที่ 4 มาตรฐานด้านการสร้าง สังคมแห่งการเรียนรู้ (Office of the Basic Education Commission, 2013)

4. เงื่อนไขความสำเร็จประกอบด้วย 2 เงื่อนไข ดังนี้ 1) เงื่อนไขภายใน ได้แก่ ผู้บริหารครู และนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เมื่อพิจารณาเงื่อนไขความสำเร็จด้านผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม ส่งเสริมสนับสนุนให้ความร่วมมือกันภายในโรงเรียนรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนรอบๆ สถานศึกษา ให้ความสำคัญในการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างต่อเนื่อง สร้างเครือข่ายภายนอกทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเรียนรวม ซึ่งมีความสอดคล้องกับเงื่อนไขความสำเร็จของครูเช่นกัน ดังนั้น เงื่อนไขความสำเร็จของผู้บริหารและครูจะส่งผลโดยต่อเงื่อนไขความสำเร็จของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษนอกจากนี้ 2) เงื่อนไขภายนอกที่ส่งผลกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอีกทางหนึ่ง ก็คือ ผู้ปกครองต้องเอาใจใส่ ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่รังเกียจผู้พิการ ให้ความรักความเสมอภาค ส่งเสริมสนับสนุนให้ความร่วมมือกัน ในการจัดการศึกษาเรียนรวมเห็นค่าสำคัญในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลมีส่วนร่วมในการนิเทศกำกับติดตาม และประเมินผลในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเรียนรวม นอกจากนี้เงื่อนไขความสำเร็จที่เป็นแรงผลักดันเชิงนโยบายอย่างเป็นระบบ ก็คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ย่อมเป็นประเด็นสำคัญที่จะทำให้รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวมบรรลุตามเจตนารมณ์

ส่วนที่ 3 ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร เพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสำรวจความคิดเห็น (Survey Research) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 381 โรงเรียน และส่งแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 322 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.82 พบว่า ในภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นองค์ประกอบ พบว่า ทั้ง 4 องค์ประกอบมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview) พบว่า รูปแบบช่วยให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ได้และรูปแบบช่วยเติมเต็มหรือต่อยอดในสิ่งที่ดำเนินการไปแล้วให้ดีขึ้นมีส่วนร่วมโดยใช้และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เครือข่ายตามแนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – based Management: SBM) การบริหารจัดการของผู้บริหารตามรูปแบบจะส่งเสริมมาตรฐานด้านการบริหารจัดการโดยใช้โครงสร้างซีท (Student-Environment-Activities-Tools: SEAT) องค์คณะบุคคลและเครือข่ายการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกจะช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพเมื่อจำแนกในภาพรวมของผลการประเมินความเป็นไปได้สูงสุด ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า และความเป็นไปได้ต่ำสุด ได้แก่ เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งผลการประเมินความเป็นไปได้สูงสุด ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวมเป็นการมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายองค์คณะบุคคลสามารถดำเนินการได้ตามบริบทของสถานศึกษาสำหรับผลการประเมินความเป็นประโยชน์สูงสุด ได้แก่ กระบวนการ และความเป็นประโยชน์ต่ำสุด ได้แก่ ผลผลิต ทั้งนี้เป็นเพราะว่าปัจจัยที่ทำให้ผลการประเมินความมีประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารมีความเห็นในด้านกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การส่งเสริมสนับสนุน (Supporting) การประสานงาน (Coordinating) การควบคุม (Controlling) และการรายงานผล (Reporting) เกิดจากการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีและสังเคราะห์เอกสาร รวมทั้งเกิดจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นระดับนโยบายผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการศึกษาพิเศษและผู้บริหารที่สามารถบริหารจัดการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ และสามารถนำกระบวนการไปบริหารประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมให้บรรลุตามผลผลิตและเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

อนึ่ง จากการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมด้านประสิทธิภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้แก่ โรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมและโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม จำนวน 191 โรงเรียน และเก็บข้อมูลกับโรงเรียนที่ไม่มีประสิทธิภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมแต่มีความพร้อมด้านปัจจัยในการบริหาร จำนวน 190 โรงเรียน และครอบคลุมทั้งโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา อย่างละ 165 โรงเรียน รวมทั้งโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่เป็นโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 51 โรงเรียน แต่เมื่อพิจารณาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ พบว่า ในภาพรวม มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์มีค่าเท่ากับ 0.70 และ 0.55 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นองค์ประกอบย่อย พบว่า ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่มีค่าเกิน 1.00 จากการตอบแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าทั้งกลุ่มโรงเรียนที่มีความพร้อมด้านประสิทธิภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ดังเช่น โรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมและโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม และโรงเรียนที่ไม่มีประสิทธิภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมแต่มีความพร้อมด้านปัจจัยการบริหาร ทั้งกลุ่มครอบคลุมทั้งโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา รวมทั้งโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่เป็นโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเห็นว่รูปแบบที่เป็นข้อค้นพบจากงานวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางเริ่มต้นสำหรับโรงเรียนที่ไม่มีประสิทธิภาพแต่ต้องการเริ่มต้นจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและเป็นประโยชน์ในการเพิ่มเติมแนวทางเดิมที่โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้ครอบคลุมทุกกลุ่มเหมาะสมกับโรงเรียนที่จัดการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1.1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวมไว้ในหลักสูตรการอบรมผู้บริหารก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง

1.1.2 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ควรนำมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมมากำหนดเป็นตัวบ่งชี้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินคุณภาพภายนอก

1.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดโครงสร้างงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและต้องมีศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาพิเศษ

1.1.4 คณะกรรมการระดับเขตพื้นที่ที่จะควรสนับสนุนตั้งแต่ระยะแรกโดยจัดหาผู้เชี่ยวชาญศึกษานิเทศก์ บุคลากรทางด้านการศึกษาพิเศษ เพื่อให้คำปรึกษาและสนับสนุนการจัดการศึกษา

1.2 ข้อเสนอแนะในสถานศึกษา

1.2.1 ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมและโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม

1.2.1.1 สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จเรื่องการจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวมผู้บริหารจะต้องให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายภายนอกทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.2.1.2 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมให้มีความพร้อมทั้งสภาพแวดล้อม ทางกายภาพสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา และศูนย์สื่อและบริการทางวิชาการในสถานศึกษา

1.2.1.3 ให้ความสำคัญในการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2555

1.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนที่มีความพร้อมในด้านปัจจัยในการบริหาร

1.2.2.1 ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม

1.2.2.2 ผู้บริหารต้องคำนึงถึงความสำคัญของบุคลากร กระบวนการบริหาร สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ อุปกรณ์และสภาพแวดล้อมห้องเรียนส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ

1.2.2.3 ผู้บริหารและครูส่งเสริมสนับสนุนให้ความร่วมมือกันภายในสถานศึกษารวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนรอบๆ สถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนรวม

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาศูนย์บริการทางวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

2.3 ควรมีการศึกษาแนวทางการสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกในการบริหารจัดการของโรงเรียนเรียนรวม

References

- Chonlatanon, B. (2003). *A manual of inclusive education administration using SEAT framework*. Bangkok: Petay Printing. (in Thai)
- Cuttance, P. (1993). Quality Assurance and Quality Management: Complementary but different functions. *Evaluation news & comment*, 2(July), 25.
- Juran, J. M. and Gryna, F. M. (1993). *Quality Planning and Analysis* (3rd ed.). Singapore: McGraw-Hill.
- Kornpuang, A. (2012). The analysis of current statements, problems and proposing the managerial guidelines for development of education service area committees in accordance with the good governance framework. *Journal of Education Naresuan University*, 14(2), 107-116. (in Thai)
- Kuljek, L. (2010). *A study of state and problems of administration of inclusive education using SEAT framework in dimension of teaching and learning activities in leading mainstreaming schools of inclusive education under the office of Nakonsawan educational service area*. (Independent study, Naresuan University). (in Thai)
- Ministry of Education. (2008). *Education provision for persons with disabilities act B.E. 2551 and subordinate laws in accordance with the act*. Bangkok. (in Thai)

- Ministry of Education. (2012). *A development plan of education management for persons with disabilities of the ministry of education*. Bangkok: Toul Studio Graphic. (in Thai)
- Nopparak, S., Meejang, S., Panichparinchai, T., Kornpuang, A., and Chaemchoy, S. (2012). Research and development of executive committees system. *Journal of Education Naresuan University*, 14(1), 1-16. (in Thai)
- Office of the Basic Education Commission. (2007). *A model of increasing efficiency of inclusive education for children and youth with disabilities*. Bangkok: BOWT. (in Thai)
- Office of the Basic Education Commission. (2013). *Inclusive education standards for internal quality assurance in schools*. Bangkok: Special Education Bureau. (in Thai)
- Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization). (2011). *Quality assurance manual (B.E. 2011-2015)*. Bangkok: Offset Plus. (in Thai)
- Pongprayoon, Y. (2009). *A study of state and problems of inclusive education in leading mainstreaming schools of inclusive education according to SEAT framework under the office of Pichit educational service area 1*. (Independent study, Naresuan University). (in Thai)
- Sanguannam, C. (2010). *Theory and practice in educational institution*. Nonthaburi: Book Point. (in Thai)
- Special Education Bureau. (2012). *Guideline for developing a model school of inclusive education*. (Copy). (in Thai)
- Special Education Bureau. (2014). *A report of the development of inclusive education model in model schools under the office of the basic education commission*. (Copy). (in Thai)
- Thamponpisai, R. (2013). *Problem situation and provision management in leading integration schools in Narathiwat Prathomsuksa Education Service Area Office*. (Master thesis, Songkhla Rajabhat University). (in Thai)
- Vroman, William H. and Luchsinger, Vincent P. (1994). *Managing Organization Quality*. Boston: Richad D. Irwin.